

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

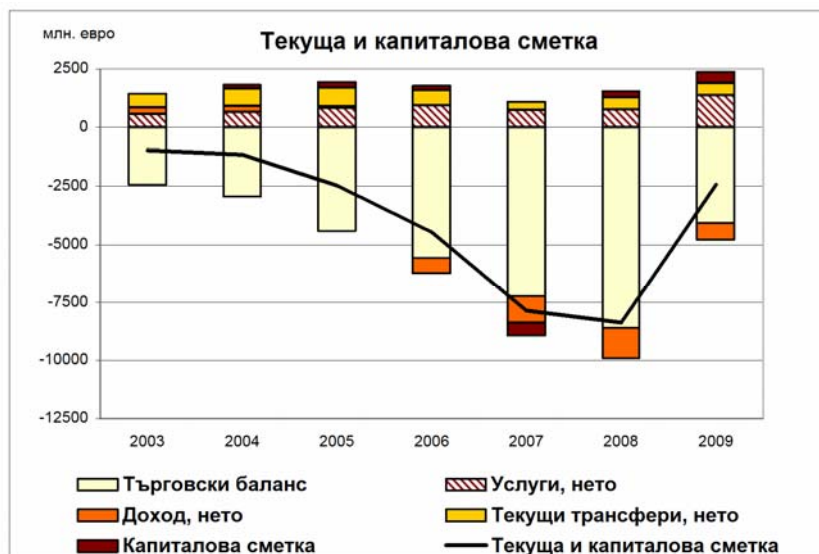
15 февруари 2010 г.

12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹
Януари – декември 2009 г.

За януари – декември 2009 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 2435.8 млн. евро (7.2% от БВП²), при дефицит от 8375.8 млн. евро (24.5% от БВП) за януари – декември 2008 г.

За декември 2009 г. текущата сметка е отрицателна, в размер на 326.9 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 965.5 млн. евро за декември 2008 г. Основни фактори за намалението на дефицита по текущата сметка в сравнение с декември 2008 г. са намалелите дефицити по търговското салдо (с 288.4 млн. евро) и по статия *Доход* (с 213.1 млн. евро). За януари – декември 2009 г. текущата сметка има дефицит в размер на 2912.1 млн. евро (8.6% от БВП), при дефицит от 8653.1 млн. евро (25.4% от БВП) за януари – декември 2008 г. Основни фактори за намалението на дефицита по текущата сметка са по-ниските дефицити по търговското салдо (с 4513.4 млн. евро), по статия *Доход* (с 602.7 млн. евро) и увеличението на салдото по статия *Услуги* (с 596 млн. евро).

Търговското салдо за януари – декември 2009 г. е отрицателно, в размер на 4083.9 млн. евро (12.1% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 8597.3 млн. евро (25.2% от БВП) за януари – декември 2008 г. За декември 2009 г. **търговското салдо** е отрицателно, в размер на 352.7 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 641 млн. евро за декември 2008 г.

Износът (FOB) възлиза на 11 783.3 млн. евро, при 15 203.8 млн. евро за януари – декември 2008 г., като намалява с 22.5% на годишна база, при ръст на годишна база от 12.5% за януари – декември 2008 г. За декември 2009 г. **износът (FOB)** възлиза на 979.4 млн. евро, при 934.9 млн. евро за декември 2008 г., като нараства с 4.8% на годишна база, при намаление на годишна база от 15.7% за декември 2008 г. **Вносът (FOB)** е 15 867.2 млн. евро, при 23 801.1 млн. евро за януари – декември 2008 г., като намалява с 33.3% на годишна база

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2008 г. и 2009 г. Данните за ноември 2009 г. са ревизирани. С отчета за януари 2010 г. ще бъдат представени ревизии на данните за 2007 – 2009 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2008 г. в размер на 34 117.5 млн. евро (предварителни данни на НСИ) и за 2009 г. – 33 846 млн. евро (експресна оценка на НСИ от 12 февруари 2010 г.).

при ръст на годишна база от 14.7% за януари – декември 2008 г. За декември 2009 г. *вносът (FOB)* е 1332 млн. евро, при 1575.9 млн. евро за декември 2008 г., като намалява с 15.5% на годишна база при спад на годишна база от 17.8% за декември 2008 г.

Салдото по *услугите* е положително, в размер на 1367.2 млн. евро (4% от БВП), при положително салдо в размер на 771.2 млн. евро (2.3% от БВП) за януари – декември 2008 г. За декември 2009 г. салдото по статията е положително, в размер на 1 млн. евро при отрицателно в размер на 66.9 млн. евро за декември 2008 г.

Салдото по статията *Доход* е отрицателно, в размер на 727.3 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 1330 млн. евро за януари – декември 2008 г. За декември 2009 г. салдото по статията е отрицателно, в размер на 45.3 млн. евро при отрицателно в размер на 258.4 млн. евро за декември 2008 г.

Нетните постъпления от *текущи трансфери* възлизат на 531.9 млн. евро (1.6% от БВП) при 503 млн. евро (1.5% от БВП) за януари – декември 2008 г. За декември 2009 г. статията *Текущи трансфери, нето* е положителна в размер на 69.9 млн. евро при положителна в размер на 0.8 млн. евро за декември 2008 г.

*Капиталовата сметка*³ е положителна, в размер на 476.3 млн. евро, при 277.3 млн. евро за януари – декември 2008 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 2106.6 млн. евро, при положителна сметка в размер на 11 378.7 млн. евро за януари – декември 2008 г.

Преките инвестиции в чужбина са 134.5 млн. евро, при 485.3 млн. евро за януари – декември 2008 г. *Преките чуждестранни инвестиции в страната*^{4,5} са 2844.8 млн. евро (8.4% от БВП), при 6549 млн. евро (19.2% от БВП) за януари – декември 2008 г. Преките инвестиции покриват 97.7% от дефицита по текущата сметка за отчетния период, при 75.7% за януари – декември 2008 г.

Портфейлните инвестиции – активи нарастват с 60.2 млн. евро, а за януари – декември 2008 г. те нарастват със 177.3 млн. евро. *Портфейлните инвестиции – пасиви* намаляват със 73.1 млн. евро. За януари – декември 2008 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* намаляват с 419.3 млн. евро. За декември 2009 г. портфейлните инвестиции – пасиви нарастват с 16.5 млн. евро при намаление от 26.9 млн. евро за същия месец на 2009 г.

Други инвестиции – активи нарастват с 254.5 млн. евро, при намаление в размер на 147 млн. евро за януари – декември 2008 г. За декември 2009 г. *други инвестиции – активи* нарастват с 382.4 млн. евро, при увеличение в размер на 423.1 млн. евро за декември 2008 г. *Други инвестиции – пасиви* намаляват с 202.7 млн. евро, при увеличение от 5808.1 млн. евро за януари – декември 2008 г. За декември 2009 г. *други инвестиции – пасиви* нарастват с 307.9 млн. евро, при намаление от 384.2 млн. евро за декември 2008 г.

За отчетния период статията *Грешки и пропуски* има отрицателна стойност, в размер на 320.7 млн. евро. За януари – декември 2008 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 2328.8 млн. евро.

Общият баланс е отрицателен, в размер на 649.8 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 674.2 млн. евро за януари – декември 2008 г.

За януари – декември 2009 г. резервните активи на БНБ⁶ намаляват с 649.8 млн. евро. За декември 2009 г. резервните активи на БНБ нарастват с 5.3 млн. евро.

---

³ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намаление на непроизведени нефинансови активи*.

⁴ Предварителните данни за 2008 г. и 2009 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2009 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁵ При сравнение на данните следва да се има предвид, че информацията за преките чуждестранни инвестиции за януари – декември 2008 г., публикувана в пресъобщението на БНБ от 13 февруари 2009 г. (www.bnb.bg, секция Пресъобщения/Статистически пресъобщения/Платежен баланс), е ревизирана впоследствие. Първоначалните данни за преките чуждестранни инвестиции за януари – декември 2008 г. (публикувани на 13 февруари 2009 г.) са 5430.2 млн. евро. Покритието на текущата сметка от преките инвестиции за януари – декември 2008 г. е било 65.6%.

⁶ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СГТ) и рекласификации.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината	
	Декември.08	Декември.09	към 31.XII.2008	към 31.XII.2009
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-942.3	-304.3	-8375.8	-2435.8
А. Текуща сметка ¹	-965.5	-326.9	-8653.1	-2912.1
Стоки: кредит (f.o.b.)	934.9	979.4	15203.8	11783.3
Стоки: дебит (f.o.b.)	-1575.9	-1332.0	-23801.1	-15867.2
<i>Търговски баланс ²</i>	<i>-641.0</i>	<i>-352.7</i>	<i>-8597.3</i>	<i>-4083.9</i>
Услуги: кредит	293.4	264.8	5369.0	5047.5
Транспорт ³	83.9	82.7	1562.0	1364.2
Пътувания ⁴	107.1	97.4	2536.0	2559.1
Други услуги	102.4	84.7	1271.0	1124.2
Услуги: дебит	-360.3	-263.8	-4597.8	-3680.3
Транспорт ³	-85.8	-76.2	-1469.4	-1042.7
Пътувания ⁴	-108.3	-79.8	-1616.1	-1314.6
Други услуги	-166.2	-107.8	-1512.3	-1323.0
<i>Услуги, нето</i>	<i>-66.9</i>	<i>1.0</i>	<i>771.2</i>	<i>1367.2</i>
<i>Стоки и нефакторни услуги, нето</i>	<i>-708.0</i>	<i>-351.6</i>	<i>-7826.1</i>	<i>-2716.7</i>
Доход: кредит	131.6	99.4	1816.7	1518.3
Компенсации на наетите ⁵	99.6	70.8	1457.4	1180.6
Инвестиционен доход	31.9	28.6	359.3	337.7
Доход: дебит	-390.0	-144.7	-3146.8	-2245.7
Компенсации на наетите	-4.5	-1.4	-27.9	-16.0
Инвестиционен доход	-385.4	-143.3	-3118.8	-2229.6
<i>Доход, нето</i>	<i>-258.4</i>	<i>-45.3</i>	<i>-1330.0</i>	<i>-727.3</i>
<i>Стоки, нефакторни услуги и доход, нето</i>	<i>-966.4</i>	<i>-396.9</i>	<i>-9156.1</i>	<i>-3444.0</i>
<i>Текущи трансфери, нето</i>	<i>0.8</i>	<i>69.9</i>	<i>503.0</i>	<i>531.9</i>
Текущи трансфери, кредит	74.0	115.4	1256.6	1139.2
Текущи трансфери, дебит	-73.2	-45.5	-753.6	-607.3
Б. Капиталова сметка ^{1, 6, 7}	23.2	22.7	277.3	476.3
Капиталови трансфери, нето	23.2	22.7	277.3	477.9
<i>Текуща и капиталова сметка</i>	<i>-942.3</i>	<i>-304.3</i>	<i>-8375.8</i>	<i>-2435.8</i>
В. Финансова сметка ^{1, 7}	-354.0	70.7	11378.7	2106.6
<i>Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸</i>	<i>491.2</i>	<i>196.8</i>	<i>6063.7</i>	<i>2710.2</i>
Преки инвестиции в чужбина	-8.1	-21.3	-485.3	-134.5
Преки инвестиции в България ⁹	499.3	218.1	6549.0	2844.8
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Портфейлни инвестиции, нето</i>	<i>-100.2</i>	<i>-48.9</i>	<i>-596.6</i>	<i>-133.3</i>
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-73.3	-65.4	-177.3	-60.2
Портфейлни инвестиции-пасиви	-26.9	16.5	-419.3	-73.1
Финансови деривати, нето	62.3	-2.5	-43.5	-13.1
<i>Други инвестиции, нето</i>	<i>-807.3</i>	<i>-74.6</i>	<i>5955.1</i>	<i>-457.2</i>
Други инвестиции-активи	-423.1	-382.4	147.0	-254.5
Търговски кредити, нето ¹¹	27.4	0.0	-150.6	27.9
Заеми	-20.2	30.7	-233.5	-8.7
Валута и депозити ¹²	-408.9	-415.0	327.2	-278.5
Други активи	-21.4	1.9	204.0	4.9
Други инвестиции-пасиви	-384.2	307.9	5808.1	-202.7
Търговски кредити, нето ¹³	-36.4	0.0	115.9	-28.3
Заеми ¹⁴	118.3	72.2	3651.2	448.2
Депозити на нерезиденти	-428.0	243.2	2047.4	-590.6
Други пасиви	-38.0	-7.6	-6.5	-32.1
<i>Общо за групи А, Б и В</i>	<i>-1296.3</i>	<i>-233.6</i>	<i>3002.9</i>	<i>-329.2</i>
Г. Грешки и пропуски	-264.2	238.8	-2328.8	-320.7
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	-1560.5	5.3	674.2	-649.8
Д. Резерви и друго финансиране	1560.5	-5.3	-674.2	649.8
Резервни активи на БНБ ¹⁵	1560.5	-5.3	-674.2	649.8
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	0.0	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за ноември 2009 г. са ревизирувани.

С отчета за януари 2010 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за януари 2007 - декември 2009 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

3/ За 2009 г. предварителни данни на НСИ към 4 февруари 2009 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митнически декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2009 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи*.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаляване на пасиви).

8/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др. Данните за 2008 г. и 2009 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

9/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

12/ За *Други сектори* данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2008 г. Данните за 2009 г. подлежат на ревизия.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации. Отрицателният знак (-) показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.